

[Alfred Jensen.]

de beløb, der skal fremskaffes, hvis man gennemfører noget i retning af den skitse-mæssige ordning, der her er foreslået, men jeg vil tro, det drejer sig om temmelig store beløb, som skal udredes, og så er spørgsmålet, om det er rimeligt, at man gennemfører en sådan ordning. Det er det efter vor opfattelse ikke af den gode grund, at det ikke alene er en personlig sag, om man opsparer eller ikke opsparer. Det kan ikke nytte noget, at man stiller det op, som om den enkelte selv kan afgøre, om han vil betale det, en sådan præmiering koster, eller om han vil have fordelene af ordningen. Tusinder af mennesker i Danmark er stillet sådan, at de intet valg har. Den mand, der har en beskednen indkomst — jeg tænker på en almindelig arbejdsmandsindtægt —, og som har 1, 2 eller 3 børn, har praktisk talt ingen mulighed for opsparing. Tag en enligstillet kvinde med et barn, en kvinde, som må leve af den indtægt, hun har ved fabriksarbejde, rengøringsarbejde el. lign., hun vil heller ikke være i stand til at foretage nogen som helst opsparing. Men en ting er givet, hvis man går ind for tanken, og det er, at vedkommende på en eller anden måde kommer til at betale — bliver det ikke i form af direkte skat, bliver det i form af indirekte skat. Jeg vil ikke godkende den teori, at det står enhver frit selv at bestemme, som visse siger. Så ville man også f. eks. om cigarskatten kunne sige, at det står enhver frit, om han vil ryge eller ikke. Det er en afgjort sag, at hvis samtlige indbyggere her i landet holdt op med at ryge, måtte man lægge beskatningen på andre felter. Man går ud fra det faktum, at folk ikke vil eller kan lade være med at ryge, og derfor lægger man skatten på tobakken. Ved en sådan ordning som foreslået her går man ud fra, at det store flertal ikke vil være i stand til at opspare eller i hvert fald ikke opsparer, og de kommer til at betale omkostningerne ved opsparingen. Det finder vi ikke rimeligt, specielt da vi ved, at det store flertal ikke er i stand til at opspare og ikke står i den situation, at de kan vælge, men tværtimod vil blive tvunget til at betale.

Når vi ser på selve skitsens udformning — og jeg forstod på det ærede medlem hr. Aksel Møller, at den er meget klar, næsten krystallklar —, forekommer det os, at der i den er så mange urimeligheder, at man alene på grund af udformningen må være meget skeptisk. Nogle af urimelighederne er allerede nævnt. Jeg skal kun omtale en enkelt, som i og for sig ligger klart for dagen, og det drejer sig om de opspa-

ringsbeløb, der nævnes i skalaen. Det er da fuldkommen urimeligt, at man f. eks. ved en indtægt på 4 000 kr. fastsætter 250 kr. som præmieberettiget opsparingsbeløb og ved en indtægt på 15 000 kr. fastsætter 2 000 kr. Det er dog givet, at den mand, der har 15 000 kr. i indtægt, har betydeligt lettere ved at spare de 2 000 kr., end personen med de 4 000 kr.s indtægt har ved at spare 250 kr., og ser man på det, der bliver tilbage, nemlig 13 000 kr. for den ene og 3 750 kr. for den anden, kan man sige sig selv, at en sådan skala er ganske urimelig.

Vi er meget skeptiske overfor tanken om præmiering, men vi ønsker meget, at spørgsmålet bliver gennemdrøftet og behandlet på en sådan måde, at der ikke kan være nogen tvivl om, hvad en sådan ordning ville medføre, hvis den gennemførtes. Derfor kan jeg anbefale, at der nedsættes et udvalg til behandling af problemerne. Man bør ved undersøgelsen være særlig opmærksom på, hvad en sådan ordning vil komme til at koste, hvem der vil komme til at betale den, og hvormeget det ville blive for de pågældende. Det har i allerstørste grad betydning ved behandlingen af et sådant forslag. Hvis man kun har opmærksomheden henvendt på de fordele, der kan være for dem, der har råd til at spare, gør man sig efter min formening skyldig i en villledning af befolkningen, og det synes jeg ikke man kan på dette område.

Tholstrup: Vi har i retsforbundet sympati for tanken om at lette vilkårene for opsparing, men tvivl om, at præmiering som foreslået i det foreliggende lovforslag er den rette form. Årsagen til, at opsparingen er så lille her efter krigen, er for det første de for store skatter. Man kan sige, at systemet faktisk er kørt fast, der er rødt lys forude, og man må altså finde nye veje for at få folk til at investere og spare. Det er et faresignal, der er højst, men jeg tror ikke, dette lovforslag giver nogen løsning. En anden årsag er pengenes faldende købekraft og den deraf svigtende tillid til opsparingsens værdi. Hvis man skal sætte ind herimod, må man altså have genskabt tilliden og dermed fastholdt købekraften, hvis man ikke kan gå så vidt, at man kan få højnet denne. Men selve lovforslaget bryder jo med det hidtidige princip i lovgivningen, det princip, som er knæsat af de gamle partier, at byderne skal bæres på de skuldre, der har størst bæreevne. De, der kan spare, er jo trods alt de, der har de stærkeste skuldre, og skal de nu have præmie, bliver det de svagere, altså de,